

ШТОМЕСЯЧНЫ ЛІТАРАТУРНА-МАСТАЦКІ
І ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНЫ ІЛЮСТРАВАНЫ
ЧАСОПІС

Заснаваны ў 1953 годзе

057.6

M 29

1969¹⁻²

МАЛАДОСЦЬ

ОРГАН ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА ЛКСМ БЕЛАРУСІ
І САЮЗА ПІСЬМЕННІКАЎ БССР

[Index for 1969 at back of no. 12]

У НУМАРЫ:

Пятрусь БРОўКА. Казалі — куля тваё сэрца у бойцы навёлёт прайшла... Ваш, аж пад неба, стан выносны... Мы слёз не бачым у герояў... Прамчаліся дні, адшугалі... Наперакор. Хмурнеюць мае напевы... І не дайду я галавою, адкуль сягоння ён узнік?... Вершы	4
Эдуард ЯРАШЭВІЧ. Сцены свайго дома. Аповесць	7
Анатоль ГРАЧАНІКАЎ. Над Белай Руссю белы снег... Сож. Грэбля. Сосны. Вершы	61
Юрась СВІРКА. Начлег. Цішыні захацелася мне... Непарыўнасць. Мне на душы трывожна робіцца... Вершы	64
Алесь ЛІПНЁВЫ. Маці. Навела	67
Сяргей ПАНІЗНІК. У даўнім Менску рэчка працякала... Нясуць вятры трывогу навальніц... Ажыло... Я люблю музыку на пачатку лета... Вершы	75
Юрась ПІСАРЭНКА. Прыйшоў сюды... Падводная лодка... Разважанне. Вершы	77
Уладзімір МЕХАЎ. Пасах выгнанніка. Апавяданне	79
Канстанцыя БУЙЛА. Ачнулася тайга. Верш	84
Аляксандр КАЗАНЦАЎ. Парушальнік. Апавяданне	85
Сяргей РУЦІЧ. Дзе родныя бярозы	94
Ці помнім мы ўсё! Люты	109
Эдуард ЮШКЕВІЧ. Ствараецца Беларуская Савецкая Энцыклапедыя	111
Андрэй ТОЧЫН. Вы перайшлі ў дзесяты	118
Наш практыкум. Фізіка. Матэматыка	121
Дзмітры ГАЛЬМАКОЎ. З думкай пра народ	123
Юрка ГОЛУБ. Уваходзімы ў свет паэзіі	125
Уладзімір ЮРЭВІЧ. Ля вытокаў мастацтвазнаўства	127
Віктар ШМАТАЎ. Бронзай зазвініць	130
Яўген КРУПЕНЯ. Афрыканскі экран	134

Васіль СВЯТЛОУ. Пасланцы космасу	140
Барыс РОЗЕН. Касмічная аранжарэя	141
Наталля ЖУКОЎСКАЯ, Наталля КРАСНОЎСКАЯ.	
Новы год... у Балгарыі, у Англіі, у Аўстрыі	142
Аляксандр МЯДЗВЕДЗЬ. Залатая мінута	145
Аляксей СУЭЦІН. Праз тры гады. Сустрэчы на Ку-	
бе. З шахматных архіваў	150
Усевалад ГУРЫНОВІЧ. Божы дар. Гумарэска	156
Мікола АЛТУХОУ. Менестрэль	157
Мікола ВЯРШЫНІН. «Чуллівы». Недармаед. Вось	
дык дружыннікі!	158
Уладзімір ЛЯВІЦКІ. Тапор-нізкапаклоннік	158
Нашы аўтары	160

Вокладка Г. Скамарохава.

Шмуцтытулы В. Шаранговіча (стар. 3) і В. Косціна (стар. 93).

Галоўны рэдактар Аляксандр АСПЕНКА.
 Рэдакцыйная калегія: Мікола АЎРАМЧЫК, Генадзь БУРАЎКІН, Васіль БЫ-
 КАЎ, Арсень ВАНЦКІ, Іван ГРАМОВІЧ, Васіль ЗУЕНАК (нам. галоўнага
 рэдактара), Міхась ЛЫНЬКОУ, Іван НАВУМЕНКА, Пімен ПАНЧАНКА, Аляксандр
 С. ВІЦКІ, Уладзімір ЮРЭВІЧ (адказны сакратар).

ШТОМЕСЯЧНЫ ЛІТАРАТУРНА-МАСТАЦКІ
І ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНЫ ІЛЮСТРАВАНЫ
ЧАСОПІС

●
Заснаваны ў 1953 годзе

МАЛАДОСЦЬ

ОРГАН ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА ЛКСМ БЕЛАРУСІ
І САЮЗА ПІСЬМЕННІКАЎ БССР

У НУМАРЫ:

Васіль МАКАРЭВІЧ. Разгневаныя кантыненты	4
Адам СЦЕПАНЕНКА. Палеская быль. Дакументаль- ная аповесць	12
Іван КАЛЕСНІК. Мы двойчы смерць перажывалі... Душа жывая не пацерпіць догму... Устанем, давай, апаўночы... Вершы	53
Алесь ЖУК. Жонка героя. Водсветы зорак. Апавя- данні	55
Віктар ГАРДЗЕЙ. Дваццаты век. Снег пачарнеў... Прыбег сюды, у цень зялёны бору... Лесарубы. Вершы	63
Казімір КАМЕЙША. Магілы камісараў. О, вёскі, частаколу коп'і... Лясы, знаёмыя паляны... Вершы	65
Эдуард ЯРАШЭВІЧ. Сцены свайго дома. Аповесць. Заканчэнне	67
Уладзімір ПРАВАСУД. Ёсць на Палессі вёска Па- лессе... Перапёлка. Вершы	86
Яўген АДАМОВІЧ, Мікалай МІШЧАНЧУК. Гонар і слава рускай літаратуры	87

Свята маці-Беларусі	92
Уладзімір ТАРАНОВІЧ. Старонкі юнацтва	97
Ці помнім мы ўсё! Сакавік	100
Валянцін ЖДАНОВІЧ. Срэбра і золата рабочага горада. Фотарэпартаж	102
Вадзім ЦІКАВЫ. Чаму не хапіла бала?	109
Васіль КУЗЬМІЧ, ІВАН ЗЯЦЬКОУ. Рашэнне задач па фізіцы	112
Мікалай ЛУКАШЭВІЧ. Рашэнне задач па матэма- тыцы	117
Дзмітры БУГАЕУ. Новы рахунак вайне	119
Янка ШПАКОЎСКІ. «...між двух жорнаў»	124
Уладзімір ЛАЎРОЎ. Заўсёды на маршы	126

Выдавецтва «Звязда»

Лаўрэаты юбілейнага года	129
Валянцін ГРЫЦКЕВІЧ. Вачыма даўніх падарожнікаў	131
Леанід ПОБАЛЬ. Пошукі прабацькаўшчыны славян	139
Віктар МАРТЫНАУ, Арнольд МІХНЕВІЧ. Беларуска- ская этымалогія. Старонкі слоўніка	143
Сяргей ПАНІЗНІК. З бунтарнай душой. Штрыхі да біяграфіі. Цёткі	148
Бюро ветлівасці. Пераклад з польскай	150
Аляксей НІКАНЧЫКАУ. Для цябе, змена	153
Аляксей СУЭЦІН. На шахматнай алімпіядзе	156
Георгі ЮРЧАНКА. Праз паэтычныя сумёты. Літарату- рныя пародыі	158
Дзмітры ПАЛОНСКІ. Шрацінка да шрацінкі	159
Нашы аўтары	160

Вокладка Ю. Архіпава.

Шмуцтытул В. Шаранговіча (стар. 3).

На стар. 91 фотакарэспандэнты БелТА засведчылі гістарычны момант — уручэнне нашай рэспубліцы ордэна Кастрычніцкай Рэвалюцыі.

Галоўны рэдактар Аляксандр АСПЕНКА.
Рэдакцыйная калегія: Мікола АЎРАМЧЫК, Геннадзь БУРАЎКІН, Васіль БЫ-
КАУ, Арсень ВАНІЦКІ, Іван ГРАМОВІЧ, Васіль ЗУЕНАК (нам. галоўнага
рэдактара), Міхась ЛЫНЬКОУ, Іван НАВУМЕНКА, Пімен ПАНЧАНКА, Аляксандр
САВІЦКІ, Уладзімір ЮРЭВІЧ (адказны сакратар).

ШТОМЕСЯЧНЫ ЛІТАРАТУРНА-МАСТАЦКІ
І ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНЫ ІЛЮСТРАВАНЫ
ЧАСОПІС

Заснаваны ў 1953 годзе

МАЛАДОШЦЬ

ОРГАН ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА ЛКСМ БЕЛАРУСІ
І САЮЗА ПІСЬМЕНнікаў БССР

У НУМАРЫ:

Раман ТАРМОЛА. Навальнічны раён.	4
Вячаслаў АДАМЧЫК. Там, на хутары, Хата. Апавяданні.	12
Валянціна КОУТУН. Паэзія. У якіх суровых вяснаў... Вершы	32
Людміла ЗАБАЛОЦКАЯ. Рабіны ў восеньскія ночы... Я— мора. Крылы стужкі сонечнай лаўлю. Вершы	33
Адам СЦЕПАНЕНКА. Палеская быль. Дакументальная аповесць (Заканчэнне)	35
Вольга МАМОЙКА. Крыніца. Сухая бяроза. Размова з сэрцам. Вершы	97
Раіса БАРАВІКОВА. Ніколі парасона не насіла... Няўжо цяпер усяму — канец... Вершы	99
Алесь РЫБАК. Сёння прыедзе тата. Апавяданне Леанід ЯУМЕНАЎ. На беразе Сены. Пенелопа мая... Вершы	100
Марыя ШАУЧОНАК. Знаёмых і незнаёмых... Ты кажаш: «Быць самім сабой»... Нашто мне твае паштоўкі. Вершы	102
Сяргей АНІСАЎ. Незабыўнае рэха	107
Аляксандр ДЗІТЛАЎ. Справаздача перад часам. Фотарэпартаж	114
Валянцін ЖДАНОВІЧ. Мікра... горад ці ўскраіна? Рэпартаж з роздумаў	116
Нэла ІСАЧАНКА. За інстытуцкім парогам	123
Сяргей СВІРЫДАЎ. Сын камісара	129
Ці помнім мы ўсё! Красавік	133
Дзіна ШАМЕТАВЕЦ. Заданні па чарчэнню	135
Міхась ДОСІН. У пошуках радасці	137
Марат БАТВІННІК. Шлях кнігі	138
Васіль БУЛКІН. Папулярна пра археалогію	140
Алесь БОЛСУН. Дзе быў змяны востраў	141

Фізікі жартуюць	141
Барыс РОЗЕН. Займальная хімія	144
Бюро ветліваасці	146
Аляксандр МАЙСКІ. Мяч у гульні	148
Нашы інтэрв'ю з Міхаілам Мустыгіным і Эдуардам Зарэмбам	150
Аляксей СУЭЦІН. Каманднае першынство краіны. Партыя ў сеансе адначасовай гульні	154
Макс ШАВЕЛЬ. Надзея каманды	157
Аляксей МАКАРЭВІЧ. Залаты зуб. Гумарэска	159
Нашы аўтары	160

Вокладка У. Басалыгі.

На шмуцгытулах мал. В. Шаранговіча (стар. 3) і фота А. Дзітлава (стар. 105).

Галоўны рэдактар Аляксей АСПЕНКА.
 Рэдакцыйная калегія: Мікола АЎРАМЧЫК, Генадзь БУРАЎКІН, Васіль БЫ-
 КАЎ, Арсень ВАНІЦКІ, Іван ГРАМОВІЧ, Васіль ЗУЕНАК (нам. галоўнага
 рэдактара), Міхась ЛЫНЬКОЎ, Іван НАВУМЕНКА, Пімен ПАНЧАНКА, Аляксей
 САВІЦКІ, Уладзімір ЮРЭВІЧ (адказны сакратар).

ШТОМЕСЯЧНЫ ЛІТАРАТУРНА-МАСТАЦКІ
І ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНЫ ІЛЮСТРАВАНЫ
ЧАСОПІС

Заснаваны ў 1953 годзе

МАЛАДОСТЬ

ОРГАН ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА ЛКСМ БЕЛАРУСІ
І САЮЗА ПІСЬМЕННІКАЎ БССР

У НУМАРЫ:

Анатоль КАЗЛОВІЧ. Мінута маўчання.	4
Марк СМАГАРОВІЧ. Я з тых мясцін. Мае сны. Вершы	7
Павел ТКАЧОУ. Пакунак з наборам. Аповесць.	8
Уладзімір ПАУЛАУ. Баявыя сцягі. За блізкім лесам... Я стапаны быў капытамі... Гавораць часта: «Вечная любоў»... Мы ўсе сталеем пакрысе. Вершы.	63
Міхась СТРЫГАЛЕУ. Смерць камандзіра. Верасовы свет. Вальс Грыбаеўава. Вершы.	65
Мікола БАЗАРЭВІЧ. На канікулах. Апавяданне	67
Міхась СТРАЛЬЦОУ. Размова з часам. Зіма. Навошта сумаваць. Горад Адгуканск. Згаснеш... І зноў цябе заву... Непагодлівы дзень у гарах. Вершы.	75
Уладзімір ФАМІН. Зямля, здаецца, ты памаладзелалі.. Нам у трыццаць — за сорак даюць... Вершы	78
Анатоль КРЫВІЦКІ. Я з племя старажытных крывічоў... У кожным дрэве — пазнаю разгадкі. Вершы	79
Іван КАЛЕСНІК. Твой росквіт, Любаны Рэпартаж з успамінамі	83
Валянцін БУРНАЕУСКІ. Землякі Леніна	90
Аляксандр СТАРЫЧКОУ. У Горках Ленінскіх	—
Уладзімір ЛІПСКІ. Твая зорка. З блакнота камсамольскага работніка	93
Фёдар КУЗНЯЦОУ. Сінтэтыка ў Беларусі	98
Валянцін ЖДАНОВІЧ. Грацыя і хараство. Фотарэпартаж	100
Іван РЫМКЕВІЧ. Перад экзаменамі па фізіцы	105
Наш практыкум. Хімія	107
Ці помнім мы ўсё! Май	109
Аляксандр МІРОНАУ. Радавы партыі	111
Мікола РОДЧАНКА. З аднае крыніцы	113
Ефрасінья БОНДАРАВА. Эстэтыка ленінскага слова	118
Юрась СВІРКА. Настройка голасу	120

Выдавецтва «Звязда»

Уладзімір ЮРЭВІЧ. Ключы да таямніц паэзіі . . .	121
Нэля ІСАЧАНКА. Купалінка . . .	125
Віктар МАРТЫНАУ, Арнольд МІХНЕВІЧ. Беларуская этымалогія. Старонкі слоўніка . . .	133
Арт БУХВАЛЬД. У вар'яцкім доме. Пераклад з ан- глійскай . . .	138
Васіль СВЯТЛОУ. Нябачны свет . . .	139
З усмешкай і без яе . . .	141
Леанід АЛЯКСЕЕУ. На Замкавай гары . . .	143
Знаходкі апавядаюць	146
Рыгор ІГНАЦЕНКА. Веснавыя гукі. Нататкі фено- лага . . .	147
Аркадзь ЖУРАУСКІ. Лінгвістычныя кур'ёзы . . .	151
Бюро ветлівасці. З віншавальным букетам . . .	153
Мікалай ГРУШЭУСКІ. За што мы любім шашкі? . . .	155
Валянцін ЧАМЯРЫС. Мядзведжая дыскусія. Пера- клад з украінскай . . .	158
Нашы аўтары	160

Вокладка Ю. Архіпава.

На шмуцтытулах мал. Шаранговіча (3 стар.) і фота А. Дзіглава «У. І. Ленін. Ба-
рэльеф работы Э. Азгура» (стар. 81).

Галоўны рэдактар **Алесь АСПЕНКА.**

Рэдакцыйная калегія: **Мікола АУРАМЧЫК, Генадзь БУРАЎКІН, Васіль БЫ-
КАУ, Арсень ВАНЦКІ, Іван ГРАМОВІЧ, Васіль ЗУЕНАК** (нам. галоўнага
рэдактара), **Міхась ЛЫНЬКОУ, Іван НАВУМЕНКА, Пімен ПАНЧАНКА, Алесь
САВІЦКІ, Уладзімір ЮРЭВІЧ** (адказны сакратар).

ШТОМЕСЯЧНЫ ЛІТАРАТУРНА-МАСТАЦКІ
І ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНЫ ІЛЮСТРАВАНЫ
ЧАСОПІС

Заснаваны ў 1953 годзе

МАЛАДОСЦЬ

ОРГАН ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА ЛКСМ БЕЛАРУСІ
І САЮЗА ПІСЬМЕНнікаў БССР

У НУМАРЫ:

Генадзь БУРАЎКІН. Можа, ад таго, што ўжо старэю... Я над аджылым не дрыжу... Не ўгонішся ніяк за часам... Вераснёўскі прыпар. Грукочуць дрогкія калёсы... Лісце асыпалі бярозы... Вершы . . .	4
Барыс САЧАНКА. Аксана. Аповесць . . .	8
Васіль ЗУЁНАК. На сэрцы — неспакою камень... Пасля кароткай пабыўкі. Люблю цікаваць неўпрыкметкі... Вершы . . .	49
Анатоль КУДРАВЕЦ. Бацька і сын. Апавяданне.	53
Генадзь ДЗМІТРЫЕЎ. Прысяга. Землякі. Салдату пасцель не мулкая... Вершы . . .	59
Юрка ГОЛУБ. Пачатак. Вось так хадзілі дзівакі... Без напамінку ты прыйдзі... Вершы . . .	61
Міхась ТЫЧЫНА. Васіль Бацькавіч. Апавяданне . . .	63
Міхась КУЛІНКОВІЧ. У свет. У пупышцы жыццё схавана... Гляджу на хвалі ільняныя.. Заснула лета у стагах. Вершы . . .	68
Уладзімір ШЫЦІК. Агеньчык у цемры. Фантастычнае апавяданне . . .	70
Юры ГУСЕЎ. Ленінская тэорыя адлюстравання і мастацтва . . .	83
Леанід СІМАНОВІЧ. Нечаканая сустрэча . . .	89
Эдуард БРУК, Леанід ЮРЭВІЧ. У космасе — праца	91
Іван СКАРЫНКІН. Дванаццаць тысяч смярцей . . .	98
Ці помнім мы ўсё! Чэрвень . . .	101
Віктар ГОВАР. Гароды аб'ядноўваюць . . .	103
Валянцін ЖДАНОВІЧ. Хто сказаў «А»? . . .	110
Аляксей БАЕЎ. Адказы на практыкум па хіміі . . .	115
Іван РАЗАНАЎ. Не паўтарайце памылак . . .	116
Анатоль АНТОНЕНКА. Экзамены па нямецкай мове	117
Мікалай ЧУРКІН. Аўтабіяграфія . . .	119
Генадзь ЦІТОВІЧ. Старэйшына беларускай музыкі	121
Чараўнік песні. Інтэрв'ю з Міхасём Забэйдам. . .	125

Ісідар БАС. «...Дудар меж намі ўзрос»	130
Янка СІПАКОЎ. Вершаруб з Доўгай выспы.	136
Віктар МАРТЫНАЎ, Арнольд МІХНЕВІЧ. Беларуская этымалогія. Старонкі слоўніка.	140
Эрнст ЯЛУГІН. Аўтограф Марызы.	144
Зарубежны калейдаскоп	149
Леанід ЗДАНОВІЧ. Плёсы пад дахамі	151
Аляксей СУЭЦІН. Марафон двух каралёў	154
Макс ШАВЕЛЬ. Наперадзе — чарговы рубаж	156
Пятро СУШКО. У Халяўках будзе свята	158
Нашы аўтары	160

Вокладка **У. Басалыгі.**

Шмукцэтылы **В. Шаранговіча** (стар. 3) і **А. Мызнікава** — «Калі пяюць салдаты, спакойна дзеці спяць...» (стар. 81).

Галоўны рэдактар **Алесь АСПЕНКА.**
 Рэдакцыйная калегія: **Мікола АЎРАМЧЫК, Генадзь БУРАЎКІН, Васіль БЫКАЎ, Арсень ВАНІЦКІ, Іван ГРАМОВІЧ, Васіль ЗУЕНАК** (нам. галоўнага рэдактара), **Міхась ЛЫНЬКОЎ, Іван НАВУМЕНКА, Пшмен ПАНЧАНКА, Алесь САВІЦКІ, Уладзімір ЮРЭВІЧ** (адназны сакратар).

ШТОМЕСЯЧНЫ ЛІТАРАТУРНА-МАСТАЦКІ
І ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНЫ ІЛЮСТРАВАНЫ
ЧАСОПІС

Заснаваны ў 1953 годзе

МАЛАДОСТЬ

ОРГАН ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА ЛКСМ БЕЛАРУСІ
І САЮЗА ПІСЬМЕНнікаў БССР

У НУМАРЫ:

Выдавецтва «Звязда»

Сяргей ЗАКОННІКАУ. Ты стаіш адна... У Калдыча- ве. Даждзкі ляцяць... Вершы	4
Віктар ДАЙЛІДА. Першае заданне. Апавяданне	6
Анатоль СЕРБАНТОВІЧ. Гэта сонечнае ззянне... Смерць мастака. Дым. Над чым задумаўся, ста- ры!.. Чысціня. Балада. Вершы	17
Алесь КРЫГА. Два апавядання: Тайфун. Шэсць апосталаў і Капрал	21
Авяр'ян ДЗЕРУЖЫНСКІ. Неба Радзімы. Пра гуль- тая. Цвіце чарэшанька. Зайздрасць. Вершы	32
Іван НАВУМЕНКА. Суценка Ларэлей. Апавяданне	34
Алег ЛОЙКА. Мой родны кут. Калі пазбудуся, калі... І мне накіраваны бой... Ізноў бянтэжуся... Балада пра Байрана. Вершы	50
Алесь НАУРОЦКІ. Зазімак. Апавяданне	53
Міхась КАЛАЧЫНСКІ. Мая мазаіка. Размова з жу- раўлём. Падкова на шчасце. Вершы	63
Алесь ПАЛЬЧЭУСКІ. Запознены пасаж. Апавяданне	66
Пятро ГАРЭЦКІ. Скібка хлеба. Лета над Нёманам ходзіць... Поўдзень. Вершы. Пераклад з украін- скай	91
Працяг пачыну. Фотарэпартаж	95
Васіль КАШЭЛЬ, Анатоль ПЕТУХ. Квітнець садам	98
Сцяпан БЯЛЬКО. Шанаваць усенародны набытак	105
Сяргей ЛАПЦЕНАК. Шчасце... Якое яно?	107
Яўген МАЗО. Машыны думаюць	112
Ці помнім мы ўсё! Ліпень	118
Мікола АУРАМЧЫК. Недаспяваная песня	120
А. КАРДЗІКАУ. Мае сустрэчы	—
Феня ШАПВАЛАВА. Некалькі штрыхоў	122
Віктар ВІХРОУ. Запрашае тэхналагічны	123
Яніна ЯЗВІНСКАЯ. Слова на экзамене	124

Віктар ШМАТАУ. Гарачае сэрца мастака	127
Сцяпан КАЗЛОУСКІ. Вачыма мастака-аматара	132
Сямён БУКЧЫН. Чалавек шукае кнігу	134
Алесь БАЧЫЛА. Скарбы куфра Багдановічаў	139
Ян КАМЫЧАК. На вуліцы і ў трамваі. Пераклад з польскай	152
Ніна ПРАКАПОВІЧ. Дарога на Алімп	153
Аляксей СУЭЦІН. Чаму «зьяваюць» grosмайстры?	155
Мікалай ГРУШЭУСКІ. Творчасць чытачоў	157
Вячаслаў КЕМЕРАУ, Эдуард БРУК. Гора ад роз- думу	158
Нашы аўтары	160

Вокладка **В. Шрамякова**

На шмуктытулах лінагравюра **Аляксандра Захарава** «Свеціць месяц» (3 стар.) і
фота **Давіда Прэса** «У праблемнай лабараторыі» (93 стар.)

Галоўны рэдактар **Алесь АСПЕНКА.**
Рэдакцыйная калегія: **Генадзь АНЦІПАЎ, Мікола АЎРАМЧЫК, Генадзь БУ-
РАЎКІН, Васіль БЫКАЎ, Арсень ВАНЦКІ, Іван ГРАМОВІЧ, Васіль ЗУЕНАК,**
(нам. галоўнага рэдактара), **Міхась ЛЫНЬКОЎ, Іван НАВУМЕНКА, Пімен ПАН-
ЧАНКА, Алесь САВІЦКІ, Уладзімір ЮРЭВІЧ** (адказны сакратар).

ШТОМЕСЯЧНЫ ЛІТАРАТУРНА-МАСТАЦКІ
І ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНЫ ІЛЮСТРАВАНЫ
ЧАСОПІС

Заснаваны ў 1953 годзе

057.6

М 29

1969⁷⁻¹²

МАЛАДОШЦЬ

ОРГАН ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА ЛКСМ БЕЛАРУСІ
І САЮЗА ПІСЬМЕННІКАЎ БССР

У НУМАРЫ:

Славамір ХАДАРОНАК. Марацкая роба. Матулі замест пісьма. З цёмна-сіняга глухога неба... Ба- лада пра боцмана. Суботняя лазня. Вершы . . .	4
Алесь СТАВЕР. Да сваіх. Аповесць	7
Іван АРАБЕЙКА. Сэрца раіла так	32
Алесь КАЛЕСНІК. Бэзавая бліскавіца. Апавяданне .	37
Міхась ГУБЕРНАТАРАУ. Мы прывыклі да лёгкай патэтыкі... Дурніцы. А рыдлёўка бегала па градах... Помню я: ткала палотны... Вершы	45
Уладзімір МЯЖЭВІЧ. Адплата. Быль	47
Еўдакія ЛОСЬ. Табе семнаццаць	66
Раман САБАЛЕНКА. Пасля ростані. Апавяданне .	70
Яўген ШАБАН. Крыніцы. Паззія. Нарачанка. Вершы	77

Дні польскай культуры ў Беларусі.	
Збігнеў ЖАКЕВІЧ. Дзень першы і трэці. Апавядан- не. Пераклад з польскай	79
Пятро СТЭФАНОВІЧ. Наступ талентаў	85
Казімір КАМЕЙША. Слядамі памяці	89

Сцяпан КУХАРАУ. Водгулле. З блакнота журналі- ста	93
Валянцін ЖДАНОВІЧ. Званы Хатыні	100
Васіль ЧАРНЕНКА. Вада — чалавек — горад	106
Анатоль МЯЛЕШКА. У сваім доме гаспадар	109
Перад інстытуцкім парогам. Інтэрв'ю з міністрам асветы БССР М. Мінкевічам і міністрам вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі БССР М. Мяс- ковым	113
Іван КІРЭЙЧЫК. Універсітэт на Палессі. Рэпартаж	119
Экзамены па мове і літаратуры	126
Ці помнім мы ўсё!	127
Алесь ЕСАКОУ. Іўка	128
Вячаслаў РАГОЙША. У вольную і думную хвіліну	130
Янка ШПАКОУСКІ. Сціпласць	133
Міхась ТОНДЗЕЛЬ. Скарбы роднай мовы	135

Сцяпан МАЙХРОВІЧ. Афанасі Філіповіч	137
Леанід АЛЯКСЕЕУ. Крыж Ефрасінні Полацкай	143
Світэры з... макаронаў. Шкляная антэна. Радыус Зямлі. Экраны-гіганты	—
Цікава ведаць, што...	146
З жыцця мурашак	148
Віктар МАРТЫНАУ, Арнольд МІХНЕВІЧ. Беларуская этымалогія. Старонкі слоўніка	149
Ісак ЦЫВЕС. Усе сцягі «Дынама»	152
Аляксей СУЭЦІН. Вучыцеся гуляць у шахматы	156
Фелікс ДЭРЭЦКІ. Рэабілітацыя	158
Веслаў БРУДЗІНСКІ. Выдумкі	159
Са свецкай хронікі	—
Нашы аўтары	160

Вокладка У. Лашкевіча.

Шмукцтытулы В. Шаранговіча (стар. 3) і В. Ждановіча (стар. 91).

Галоўны рэдактар Алясь АСПЕНКА
 Рэдакцыйная калегія: Генадзь АНЦІПАУ, Мікола АУРАМЧЫК, Генадзь
 БУРАЎКІН, Васіль БЫКАУ, Арсень ВАНІЦКІ, Іван ГРАМОВІЧ, Васіль
 ЗУЕНАК (нам. галоўнага рэдактара), Міхась ЛЫНЬКОУ, Іван НАВУМЕН-
 КА, Пімен ПАНЧАНКА, Алясь САВІЦКІ, Уладзімір ЮРЭВІЧ (аднажны
 сакратар).

ШТОМЕСЯЧНЫ ЛІТАРАТУРНА-МАСТАЦКІ
І ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНЫ ІЛЮСТРАВАНЫ
ЧАСОПІС

Заснаваны ў 1953 годзе

МАЛАДОШЦЬ

ОРГАН ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА ЛКСМ БЕЛАРУСІ
І САЮЗА ПІСЬМЕННІКАУ БССР

У НУМАРЫ:

Уладзімір СКАРЫНКІН. У зале чакання. Сцюардэсы. Не абяцала свята быць жалобным... Вершы	4
Антон БЯЛЕВІЧ. Авеяныя легендамі. Сказ пра бацьку Міная	7
Ніна МАЦЯШ. Даўно я дома не была... Бацька. Не рабіце мне скідак... Была такая буйная вясна!.. Вершы	65
Вольга ІПАТАВА. На апошнім прыпынку. Апавяданне.	67
Юрась СВІРКА. Дарогі маёй Беларусі... Калі б не той далёкі май... Любоў і здрада. Выпускніца-дзесяцікласніца. П'ю, не нап'юся лясной прахалоды... Вершы	72
Сцяпан ГАУРУСЕУ. Прастрочаны праменьнямі прысады... Прыслухаюся да сябе... Ідзе́м з грыбоў не нацянькі... Вершы	75
Яўген ЗАМЕРФЕЛЬД. Ці качэлі, ці арэлі... Верш	76
Павел КАВАЛЕУ. Кватарантка. Апавяданне	77
Леанід ДАЙНЕКА. Выплываюць міражы... Мне не цярпелася ў жыцці... Узыходзіць сонца, узыходзіць... Пераступаю Рубікон... Вершы	88
Ніна ГАЛІНОЎСКАЯ. Польшка. Ты пазыч чысціні... Вершы	91
Павел КАБЗАРЭЎСКІ, Пятро ЮРЭВІЧ. Бронзавая магіла. Гістарычная быль	92
Аляксандр МЫЗНІКАЎ. Электрычнае сэрца Беларусі. Рэпартаж	101
Яўген ВАСІЛЬЕУ. Рэдкая паштоўка	105
Уладзімір СМІРНОУ. Вогненны рубеж	106
Ці помнім мы ўсё! Верасень	109

Мінск, год 1994. Інтэрв'ю з намеснікам старшыні Мінскага гарвыканкома І. І. Ляўко	111
Уладзімір КАРАТКЕВІЧ. Князь і гусяр	113
Васіль СВЯТЛОУ. Вяртанне ў свет слова. Рэпартаж	116
Зянон ПАЗНЯК. Галоўны герой — Брэхт	119
Аляксей ГАРДЗІЦКІ. Святло дабратаў, дружбы. Ін- тэрв'ю з Андрэем Малышкам	129
Анатоль КАЗЛОВІЧ. Дыялектыка жыцця — дыялек- тыка розуму і сэрца	133
Уладзімір БУТАРАЎ. Лясныя таямніцы. З блакнота натураліста	148
Ян КАМЫЧАК. На сонцы і на вадзе	151
Валеры ЛІТВІНАЎ. Узмужненне	154
Аляксей СУЭЦІН. Паядынак волатаў	155
Макс ШАВЕЛЬ. Візіт у адказ	157
Мікола ВЯРШЫНІН. «Атэіст». Забаўны шахматыст. «Важная» праблема. Звышпільнасць	159
Нашы аўтары	160

Вокладка В. Шрамякова.

На шмудзтытулах: лінагравюра В. Шаранговіча (стар. 3) і фота Г. Уславава «Ротар
нізкага ціску займае сваё месца на Лукомльскай ДРЭС» (стар. 99).

Галоўны рэдактар Аляксей АСПЕНКА.

Рэдакцыйная калегія: Генадзь АНЦІПАЎ, Мікола АЎРАМЧЫК, Генадзь БУ-
РАЎКІН, Васіль БЫКАЎ, Арсень ВАНІЦКІ, Іван ГРАМОВІЧ, Васіль ЗУЕНАК,
(нам. галоўнага рэдактара), Міхась ЛЫНЬКОЎ, Іван НАВУМЕНКА, Пімен ПАН-
ЧАНКА, Аляксей САВІЦКІ, Уладзімір ЮРЭВІЧ (адказны сакратар).

МАМА ДОТЦЬ

ОПРАН ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА ЛКСМ БЕЛАРУСІ
І САЮЗА ПІСЬМЕННІКАЎ БССР

ШТОМЕСЯЧНЫЯ ЛІТАРАТУРНА-МАСТАЦКІ
І ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНЫЯ ЛІЮСТРАВАНЫЯ
ЧАСОПІС

Заснаваны ў 1953 годзе

У НУМАРЫ:

- Мар'я ДУКА. Родны дом — гэта прыстань... 4
- Леніна ГАВРЫЛКІН. Мядовы год. Аповесць 7
- Міхась РУДКОВСКИ. Беларусь! Мне сняцца ма- 57
- дзя каменцары. Дзяці маленства. Вершы
- Вянеры ДРАНЧУК. Ліўні, Галінкі, тонкія, як пав- 59
- пы... Ноч навісне... Вершы
- Мікона ВОРАНАД, Кроквы, Аनावяданне 61
- Мікона АРОЧКА. На сусцяры з роднай школы. 61
- Ода жыццю. Шанку азімю перад панеткам. Пое- 68
- бою... Вершы
- Анжэен ЗАРЫЦКІ. Вершы, не данісаныя ў магало- 71
- ці! 71
- Нін ГІЛЕВІЧ. Усебеларускае хара. Хрыста Боцеў. 74
- У храме, песням, як хачіна... А ў Радопах суніцы... 74
- Вершы
- Аванес ТУМАНЯН. З Айчынай. Армянскае гора. 79
- Вершы
- Ісідар ВАС. Пакулы жывіць людзі... 81
- Віталъ ЧАНІН. Жыць на-ленінскі... 87
- Патро ЛЫСЕНКА. Дарыя сэрцу мясціны. 3 брак- 95
- нога мастака
- Аляксея КАРПЮК. Мілярд...! 30 год нашай зры 98
- Іосіф КАЛЮТА. Абеніск над Нёманам 116
- Зянон ПАЗНЯК. Брацлава 118
- Ці помнім мы ўсё! Кастрычнік 126
- Анатоль ПРОЦКІ. Назаўсёды. Балгарскія ўражанні! 128
- Віктар КАВАЛЕНКА. Чалавек як асоба. Часопісна 131
- проза 1968 года
- Анатоль СЕРБАНТОВІЧ. Спыхаючы саляў 141
- Сцяпан ГАДУСЕЦ. Вокнамі ў асветленыя дзні 142
- Міхась НЯХАЙ. Сведкі часу 144

Выдавецтва «З в я з д а»

Уладзімір ЛАУРОУ. Першае знаёмства	146
Віктар МАРТЫНАУ, Арнольд МІХНЕВІЧ. Белару- ская этымалогія	148
Васіль СВЯТЛОУ. На шляху да недаступнага	151
Барыс РОЗЕН. Дарога вакол свету	153
Наталля ЖУКОУСКАЯ. Як сустрэць госця. Першы музей. Сланы і электрычнасць	—
«Жывая» і «мёртвая» вада	154
Аляксей СУЭЦІН. Кніга пра тысячу кніг. Партыі- мініяцюры	155
Мікалай ГРУШЭУСКІ. Спрабуйце свае сілы	157
Габраўскія анекдоты	158
Нашы аўтары	160

Вокладка **У. Лашкевіча**.

Шмудцтытулы: малюнак **У. Басалыгі** (3 стар.) і фота **У. Мязэвіча**
«Працоўны семестр» (стар. 85).

Галоўны рэдактар **Алесь АСПЕНКА**.
Рэдакцыйная калегія: **Генадзь АНЦІПАУ, Мікола АУРАМЧЫК, Генадзь БУРАЎ-
КІН, Васіль БЫКАУ, Арсень ВАНІЦКІ, Іван ГРАМОВІЧ, Васіль ЗУЁНАК** (нам.
галоўнага рэдактара), **Міхась ЛЫНЬКОУ, Іван НАВУМЕНКА, Пімен ПАНЧАН-
КА, Алесь САВІЦКІ, Уладзімір ЮРЭВІЧ** (адказны сакратар).

ШТОМЕСЯЧНЫ ЛІТАРАТУРНА-МАСТАЦКІ
І ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНЫ ІЛЮСТРАВАНЫ
ЧАСОПІС

Заснаваны ў 1953 годзе

МАЛАДОСЦЬ

ОРГАН ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА ЛКСМ БЕЛАРУСІ
І САЮЗА ПІСЬМЕННІКАЎ БССР

У НУМАРЫ:

Вера ВЯРБА. Лясная дарога. Хвоі. Неспадзяваныя турботы... Па латаку на сум бярозе... Па струначцы... Па вясне, як у сне... Вершы	4
Аляксандра УС, Алена УЛАДЗІМІРАВА. На семнаццатым кіламетры. Дакументальная аповесць	7
Іосіф СКУРКО. Памяць. Даўняе пытанне. Рабінавай ноччу. Вершы	67
Алесь МАСАРЭНКА. Тэлеграма. Апавяданне	69
Барыс БЕЛІЖЭНКА. З Расіі ў Беларусь ляцяць вятры... Белы конь. Трасцянец. Цецерукі гамоняць на зары... Якая яснасць!.. Ці чулі вы, як плачуць журавы... Вершы	73
Валянціна ХАМЧУК. Бывай, мой дружа... Сплывае лісце сонечнай ракою... Жоўтая дарога... Ты стаў даўно былога смутным ценем... Старыя лісты. Вершы	75
Ганна КРАСНАПЁРКА. Два апавяданні: Чаму? Казачкі	77
Іван КАЛЕСНІК. А я ўсё паважаю больш салдат... Я праходжу ўзлескамі тымі... Пашпартыст паважаюны, Пятроўна... А красавік сьпінуў пралесак... Не звёўшы векі да відна... Кастры, асеннія кастры. Вершы	82
Віктар ШЫМУК. Наліваецца жыта... На Свіслачы. Люблю, як шуміць мора. Вершы	85
Гары КЕМЕЛМАН. Дзевяць міль пад дажджом. Пераклад з англійскай	87
Іван КАМАРОЎ. Помнік ля Дома ўрада	95
Уладзімір МЯЖЭВІЧ. Тэлеграфіст Леніна	97
Сяргей САМУШЧОЎ. На завулку Мацвееўскім	99

Валянцін ЖДАНОВІЧ. Чырвоныя васількі. Рэпартаж	102
Ці помнім мы ўсё! Лістапад	108
Віктар КАВАЛЕНКА. Чалавек як асоба. (Заканчэнне)	110
Алесь БАЧЫЛА. Чыстыя расінкі пачуцця	122
Сяргей ГУСАК. Скрозь людзі	125
Аляксандр БУЛЫКА. Скарбы братніх народаў	128
Анатоль ПРОЦКІ. На памяць — медаль	131
Віктар МАРТЫНАУ, Арнольд МІХНЕВІЧ. Беларуская этымалогія. Старонкі слоўніка	133
Аркадзь АСТРАМЕЦКІ. Падарожжа цымбал	137
Аркадзь ПАДЛІПСКІ. Двайнік Напалеона	145
Барыс РОЗЕН. Жывы кандэнсатар. Чым дыхаць на Марсе. Чаму ў кошкі зялёныя вочы.	—
Васіль СВЯТЛОУ. Жывыя барометры	149
Ян МЕЙСТЭРС. Валуны-гіганты	150
Іх норавы	—
Аляксей СУЭЦІН. Вучыцеся правільна гуляць. Шахматны гумар	152
Макс ШАВЕЛЬ. Два пераможцы	154
Міхась СКРЫПКА. Музычная гісторыя. Гумарэска	156
З польскага гумару	159
Нашы аўтары	160

Вокладка Ю. Архіпава

Шмудцтытулы: маляўнак В. Шаранговіча (3-я стар.) і фота В. Ждановіча (стар. 93)

Галоўны рэдактар Алесь АСПЕНКА
Рэдакцыйная калегія: Генадзь АНЦІПАУ, Мікола АУРАМЧЫК, Генадзь
БУРАЎКІН, Васіль БЫКАУ, Арсень ВАНІЦКІ, Іван ГРАМОВІЧ, Васіль
ЗУЕНАК (нам. галоўнага рэдактара), Міхась ЛЫНЬКОУ, Іван НАВУМЕН-
КА, Пімен ПАНЧАНКА, Алесь САВІЦКІ, Уладзімір ЮРЭВІЧ (адказны
сакратар).

ШТОМЕСЯЧНЫ ЛІТАРАТУРНА-МАСТАЦКІ
І ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНЫ ІЛЮСТРАВАНЫ
ЧАСОПІС

Заснаваны ў 1953 годзе

МАЛАДОСЦЬ

ОРГАН ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА ЛКСМ БЕЛАРУСІ
І САЮЗА ПІСЬМЕННІКАЎ БССР

У НУМАРЫ:

Мікола КУСЯНКОУ. Першыя кветкі. Ранак. Не ўспамінаць, а памятаць павінны... Знішчым лес — і шум бароў забудзем... Вось іду я ўслед за ўласным сэрцам... Вершы	4
Клаўдзя КАЛІНА. Забароненая песня. Аповесць	7
Віктар РАКАУ. Сніцца і дагэтуль... Дворышчаў прывычныя прыкметы... Даўні час... Вершы	63
Яўген ХВАЛЕЙ. Лотаць. Чым жа сэрца ўсцешыць... Вершы	66
Віктар КАРАМАЗАУ. Не першы снег. Дзед. Апа- вяданні	67
Максім ЛУЖАНІН. Па дарогах Купалы	79
Васіль ХОМЧАНКА. Вяленья судакі. Апа- вяданне	86
Павел МАРЦІНОВІЧ. Вогнішча. Можна быць і жорсткім, і змрочным... Узмахнулі сякеры... На світанні калючым спевам... Вершы	95
Сяргей ГРАХОЎСКІ. Святло суровай дабраты	97
Леніну прысвячаецца. У космасе — эскадра	104
Сямён ДЫХНЭ. Томік у чырвонай вкладки	105
Павел ТОРМАСАУ. Партызанскія сёстры	111
Яўген КОЛЬЧАНКА. Гатоўнасць нумар адзін. Рэпар- таж	114
Анатоль АСТРЭЙКА, Уладзімір ЛІПСКІ. Мужнасць	118
Уладзімір ЕЛІСЕЕУ. Дуэт мастакоў	129
Ці помнім мы ўсё! Снежань	133
Міхаіл РЫЛКО. Старонкі аднаго жыцця	134
Леў СМІЛАВІЦКІ. Каштоўны дапаможнік	136
Серафім АНДРАЮК. Трагедыя і слава	138
Ефрасіння БОНДАРАВА. Вехі, адзначаныя кіна- стужкамі	141.

Леанід ПРОКША. У краіне пірамід. Дарожныя нататкі	143
Барыс РОЗЕН. Белая чараўніца	149
Лясны куфэрак	152
Аляксей СУЭЦІН. Савецкая шахматная школа. Вучыцца гуляць у шахматы	154
Астап ВІШНЯ. Касмічная катастрофа	157
Нашы аўтары	160

Вокладка У. Лашкевіча.

Шмудзлытулы В. Шаранговіча (3 стар.) і Г. Бяліцкага — фота «Сустрэча з Леніным» (стар. 103).

Галоўны рэдактар **Алесь АСПЕНКА**.
 Рэдакцыйная калегія: Вячаслаў **АДАМЧЫК**, Генадзь **АНЦІПАЎ**, Мікола **АУРАМЧЫК**, Генадзь **БУРАЎКІН**, Васіль **БЫКАЎ**, Арсень **ВАНЦІКІ**, Іван **ГРАМОВІЧ**, Васіль **ЗУЕНАК** (нам. галоўнага рэдактара), Міхась **ЛЫНЬКОЎ**, Іван **НАВУМЕНКА**, Пімен **ПАНЧАНКА**, Алесь **САВІЦКІ**, Уладзімір **ЮРЭВІЧ** (адказны сакратар).

ШТОМЕСЯЧНЫ ЛІТАРАТУРНА-МАСТАЦКІ
І ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНЫ ІЛЮСТРАВАНЫ
ЧАСОПІС

Заснаваны ў 1953 годзе

МАЛАДОШЦЬ

ОРГАН ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА ЛКСМ БЕЛАРУСІ
І САЮЗА ПІСЬМЕННІКАЎ БССР

У НУМАРЫ:

Раман ТАРМОЛА. Бацькаўшчына. Нават і не верыцца... Размова з меншым сынам. У каменным горадзе я акамянеў... Вершы	4
Данута БІЧЭЛЬ-ЗАГНЕТАВА. Я свае бяссонныя ночы... А недзе вецер лётае па свеце... Шчабечуць вольныя ластаўкі... Хочаш, вымыю кашулю... Вершы	6
Уладзімір АЛЯХНОВІЧ. Палескія абразкі	8
Анатоль СЕРБАНТОВІЧ. Легенд і паданняў паўпрэды... Папярхнуўся матор самалёта... Гэта — поле... Налібок! — вір глыбокі... Крумкаюць здаволеныя жабы... Вершы	12
Мікола ФЕДЗЮКОВІЧ. Мы любім сціплых і таленавітых... Чужая магіла. Гэй, Валодзя, бяры гармонік... Тапелісты, свінцова-шызы дождж... Вершы	14
Клаўдзя КАЛІНА. Забароненая песня. Аповесць (Заканчэнне)	17
Сымон БЛАТУН. Я нясу за пазухай голуба... Апусцелі ад стрэлаў калчаны... Добры дзень, мой загадкавы продак... Вершы	64
Анатоль ГРУША. Апошні ранак. Сонца зморана ўпала на ельнік... Перад камандзіроўкай... Вершы	65
Анатоль МАЛЮК. Канюшына. Пайду на шлях, у далеч зыркую... Вершы	67
Навум ЦЫПІС. Марсіянін. Фантастычнае апавяданне	68
Аляксандр ЧАРНЯК. Таварыш па ссылцы	75
Леў КОЛАСАУ. Філатэлістычная Ленініяна	79
Алег СЛУКА. Сцяг юнацтва	81
Ці помнім мы ўсё!	85

Уладзімір КАРАТКЕВІЧ. Званы ў прадоннях азёр. Эсэ	88
Вітаўтас ПЯТНЮНАС. Прыязджай хутчэй	126
Мікола ЖЫГОЦКІ. Пазма пра рэвалюцыю	128
Яўген БАРАНОЎСКІ. Подых Кастрычніка	130
Яўхім ІВАНОВІЧ. Парады камсамольцу-актывісту	131
Леанід ЦАРАНКОЎ. Незабыўнае	132
Міхась МОДЭЛЬ. Пазіцыя крытыка	133
Мікола ПРАШКОВІЧ. Пуцвяінамі гісторыі	135
Вясельныя кур'ёзы	138
Віктар МАРТЫНАЎ, Арнольд МІХНЕВІЧ. Белару- ская этымалогія. Старонкі слоўніка	139
Леанід ПРОКША. У краіне пірамід. (Заканчэнне)	142
Валеры ЛІТВІНАЎ. Навыперадкі з ветрам	149
Аляксей СУЭЦІН. Галоўныя акорды 1969 года	150
Мікалай ГРУШЭЎСКІ. Праверце свае рашэнні	152
У часопісе надрукавана: Змест за 1969 год	153
Нашы аўтары	160

Вокладка В. Шрамякова.

На шмуцтытулах маляўнік В. Шаранговіч (стар. 3) і фота В. Ждановіч. (стар. 73).

Галоўны рэдактар Аляксандр АСПЕНКА.

Рэдакцыйная калегія: Вячаслаў АДАМЧЫК, Генадзь АНЦІПАЎ, Мікола АЎ-
РАМЧЫК, Генадзь БУРАЎКІН, Васіль БЫКАЎ, Арсень ВАЊЦКІ, Іван ГРА-
МОВІЧ, Васіль ЗУЕНАК (нам. галоўнага рэдактара), Міхась ЛЫНЬКОЎ, Іван
НАВУМЕНКА, Пімен ПАНЧАНКА, Аляксандр САВІЦКІ, Уладзімір ЮРЭВІЧ (ад-
казны сакратар).

У ЧАСОПІСЕ НА ПРАЦЯГУ 1969 ГОДА НАДРУКАВАНА

ПРОЗА

Вячаслаў АДАМЧЫК. Там, на хутары. Хата. Апавяданні. III—12.
Уладзімір АЛЯХНОВІЧ. Палескія абразкі. XII—8.
Мікола БАЗАРЭВІЧ. На канікулах. Апавяданне. IV—67.
Антон БЯЛЕВІЧ. Азёянныя легенды. Сказ пра Бацьку Міная. VIII—7.
Мікола ВОРАНАУ. Кроквы. Апавяданне. IX—61.
Леанід ГАУРЫЛКІН. Мядовы год. Аповесць. IX—7.
Віктар ДАЙЛІДА. Першае заданне. Апавяданне. VI—6.
Збігнеў ЖАКЕВІЧ. Дзень першы і трэці. Пераклад з польскай. VII—79.
Алесь ЖУК. Жонка героя. Волсветы зорак. Апавяданні. II—55.
Вольга ІПАТАВА. На апошнім прыпынку. Апавяданне. VIII—67.
Павел КАБЗАРЭУСКІ, Пятро ЮРЭВІЧ. Бронзавая магіла. Гістарычная быль. VIII—92.
Павел КАВАЛЕЎ. Кватэрантка. Апавяданне. VIII—77.
Аляксандр КАЗАНЦАЎ. Парушальнік. Апавяданне. I—85.
Гары КЕМЕЛМАН. Дзевяць міль пад дажджом. Фантастычнае апавяданне. Пераклад з англійскай. X—87.
Алесь КАПЕСНІК. Бэзавая бліскавіца. Апавяданне. VII—37.
Ілаўдзія КАЛІНА. Забароненая песня. Аповесць. XI—7; XII—17.
Віктар КАРАМАЗАЎ. Не першы снег. Дзед. Апавяданні. XI—67.
Ганна КРАСНАПЕРКА. Два апавяданні: Чаму? Казачкі. X—77.
Алесь КРЫГА. Два апавяданні: Тайфун. Шэсць апосталаў і Капрал. VI—21.
Анатоль КУДРАВЕЦ. Вацька і сын. Апавяданне. V—53.
Алесь ЛІПНЭВЫ. Маці. Навела. I—67.
Уладзімір МЕХАЎ. Пасох выгнанніка. Апавяданне. I—79.
Алесь МАСАРЭНКА. Тэлеграма. Апавяданне. X—69.
Уладзімір МЛЖЭВІЧ. Адплата. Быль. VII—47.
Іван НАВУМЕНКА. Суженка Ларэлей. Апавяданне. VI—34.
Алесь НАУРОЦКІ. Зазімак. Апавяданне. VI—53.
Алесь ПАЛЬЧЭУСКІ. Запознены пасаг. Апавяданне. VI—66.
Алесь РЫБАК. Сёння прыедзе тата. Апавяданне. III—100.
Раман САБАЛЕНКА. Пасля ростані. Апавяданне. VII—70.
Барыс САЧАНКА. Аксана. Аповесць. V—8.
Алесь СТАВЕР. Да свайх. Аповесць. VII—7.
Адам СЦЕПАНЕНКА. Палеская быль. Дакументальная аповесць. II—12; III—35.
Павел ТКАЧОЎ. Пакунак з наборам. Аповесць. IV—8.
Міхась ТЫЧЫНА. Васіль Бацькавіч. Апавяданне. V—63.
Аляксандра УС, Алена УЛАДЗІМІРАВА. На семнацатым кіламетры. Дакументальная аповесць. X—7.
Васіль ХОМЧАНКА. Вяленыя судані. Апавяданне. XI—86.
Навум ЦЫПІС. Марсіянін. Фантастычнае апавяданне. XII—68.
Уладзімір ШЫЦІК. Агеньчык у цемры. Фантастычнае апавяданне. V—70.
Здуард ЯРАШЭВІЧ. Сцены свайго дома. Аповесць. I—7; II—67.

ПАЭЗІЯ

Іван АРАБЕЙКА. Сэрца раіла так. VII—32.
Мікола АРОЧКА. На сустрэчы з роднай школай. Ода жыццю. Шапку здыму перад палеткам. Поле бою... IX—68.
Сымон БЛАТУН. Я нясу за пазухай голуба... Апусцелі ад стрэлаў калчаны... Добры дзень, мой загадкавы продак... XII—64.
Раіса БАРАВІКОВА. Ніколі парасона не насіла... Няўжо цяпер усяму—канец... III—99.
Барыс БЕЛІЖЭНКА. З Расіі ў Беларусь ляцяць вятры... Белы конь. Трасцянец. Цецерукі гамоніць на зары... Якая яснасць!.. Ці чулі вы, як плачуць журавы... X—73.
Данута БІЧЭЛЬ-ЗАГНЕТАВА. Я свае бяссонныя ночы... А недзе вецер лётае па свеце... Шчабечуць вольныя ластаўкі... Хочаш, вымыю кашулю... XII—6.
Пятрусь БРОўКА. Казалі—куля тваё сэрца ў бойцы навілет прайшла... Ваш, аж пад неба, стан выносны... Мы слёз не бачым у герояў... Прамчаліся дні, ад-

- шугалі... Наперакор. Хмурнеюць мае напевы... І не дайду я галавою, адкуль сягоння ён узнік?, I—4.
- Настанцыя **БУЙЛА**. Ачнулася тайга, I—84.
- Генадзь **БУРАУКІН**. Можна, ад таго, што ўжо старэю... Я над аджылым не дрыжу... Не ўгоніцца ніяк за часам... Вераснёўскі прыпар. Грукочуць дрогкія калёсы... Лісце асыпалі бірозы... V—4.
- Вера **ВЯРБА**. Лясная дарога. Неспадзяваныя турботы... Па латаку на сум бярозе... Па струначы... Па вясне, як у сне... X—4.
- Ніна **ГАЛІНОУСКАЯ**. Польна. Ты пазыч чысціні... VIII—91.
- Віктар **ГАРДЗЕЙ**. Дваццаты век. Снег пачарнеў... Прыбег сюды, у цень зялёны бору... Лесарубы, II—63.
- Пятро **ГАРЭЦКІ**. Сніжка хлеба. Лета над Нёманам ходзіць... Поўдзень. Пераклад з украінскай, VI—91.
- Сцяпан **ГАУРУСЕУ**. Прастрочаны праменьнямі прысады. Прыслухаюся да сябе... Ідзем з грыбоў не надзянкі... VIII—75.
- Ніл **ГІЛЕВІЧ**. Усебалгарскае харо. Хрыста Боцеў. У храме цесным, як хаціна... А ў Радопах суніцы... IX—74.
- Юрка **ГОЛУБ**. Пачатак. Вось так хадзілі дзіванкі... Без напамінку ты прыйдзі... V—61.
- Анатоль **ГРАЧАНІКАУ**. Над Велай Руссю белы снег... Сож. Грэбля. Сосны, I—61.
- Анатоль **ГРУША**. Апошні ранак. Сонца зморана ўпала на ельнік... Перад камандзіроўкай, XII—65.
- Міхась **ГУБЕРНАТАРАУ**. Мы прывыклі да лёгкай патэтыкі... Дурніцы. А рыдлёўка бегала па градах... Помню я: ткала палотны... VII—45.
- Леанід **ДАЙНЕКА**. Выплываюць міражы... Мне не цяпелася ў жыцці... Узыходзіць сонца, узыходзіць... Пераступаю Рубікон... VIII—88.
- Авяр'ян **ДЗЕРЖЫНСКІ**. Неба Радзімы. Пра гультая. Цвіце чарэшанька. Зайздрасць. VI—32.
- Генадзь **ДЗМІТРЫЕУ**. Прсыяга. Землякі. Салдату паспел не мулка... V—59.
- Валеры **ДРАНЧУК**. Ліўні. Галінкі тоікія, як пальцы... Ноч навісне... IX—59.
- Мар'ян **ДУКСА**. Родны дом—гэта прыстань... Я крыны б даў... Пасёлак Дуброўка. А вас пакрыўдзілі... IX—4.
- Людміла **ЗАБАЛОЦКАЯ**. Рабіны ў восеньскія ночы... Я—мора. Крылы стужкі сонечнай лаўлю... III—33.
- Сяргей **ЗАКОННІКАУ**. Ты стаіш адна... У Калдычарэ. Даждзкі ляцяць... VI—4.
- Яўген **ЗАМЕРФЕЛЬД**. Ці начэлі, ці арэлі... VIII—76.
- Аляксей **ЗАРЫЦКІ**. Вершы, не дапісаныя ў маладосці, IX—71.
- Васіль **ЗУЕНАК**. На сэрцы—неспакою камень... Пасля кароткай пабыўкі. Люблю цікаваць неўпрыкметкі... IV—49.
- Анатоль **КАЗЛОВІЧ**. Мінута маўчання, IV—4.
- Міхась **КАЛАЧЫНСКІ**. Мая мазаіка. Размова з жураўлём. Падкова на шчасце, VI—63.
- Іван **КАЛЕСНІК**. Мы двойчы смерць перажывалі... Душа жывая не пацерпіць догму... Устанем, давай, апаўночы... II—53; А я ўсё паваяваю больш салдат... Я праходжу ўзлескамі тымі... Пашнартыст паваяваны, Пятроўна... А красавік сыпнуў пралесак... Не звёўшы векі да відна... Кастры, асеннія кастры... X—62.
- Казімір **КАМЕЙША**. Магілы камісараў. О, вёскі, частаколу коп'і... Лясы, знаёмыя паляны... II—65.
- Валынціна **КОУТУН**. Паззія. У якіх суровых вёснаў... III—32.
- Анатоль **КРЫВІЦКІ**. Я з племя старажытных крывічоў... У кожным дрэве—пазнаю разгалкі... IV—79.
- Міхась **КУЛІНКОВІЧ**. У свет. У пупышцы жыццё схавана... Гляджу на хвалі ільняныя... Заснула лета у стагах... V—68.
- Мікола **КУСЯНКОУ**. Першыя кветкі. Ранак. Не ўспамінаць, а памятаць павіны... Знішчым лес—і шум бароў забудзем... Вось іду я ўслед за ўласным сэрцам... XI—4.
- Алег **ЛОЙКА**. Мой родны кут. Калі пазбудуся, калі... І мне наканаваны бой... Ізноў бянтэжуся... Балада пра Байрана, VI—50.
- Еўдакія **ЛОСЬ**. Табе семнаццаць, VII—66.
- Максім **ЛУЖАНІН**. Па дарогах Купалы, XI—79.
- Васіль **МАНАРЭВІЧ**. Разгневаныя кантыненты, II—4.
- Анатоль **МАЛЮК**. Канюшына. Пайду на шлях, у далеч зыркую... XII—67.
- Вольга **МАМОЙКА**. Крыніца. Сухая бяроза. Размова з сэрцам, III—97.
- Павел **МАРЦІНОВІЧ**. Вогнішча. Можна быць і жорсткім, і змрочным... Узмахнулі сякеры... На світанні калючым спевам... XI—95.
- Ніна **МАЦЯШ**. Даўно я дома не была... Бацька. Не рабіце мне скідак... Была такая буйная вясна... VIII—65.
- Сяргей **ПАНІЗНІК**. У даўнім Менску рэчка працякала... Нясуць вятры трывогу навальніц... Ажыло... Я люблю музыку на пачатку лета... I—75.
- Уладзімір **ПАУЛАУ**. Баявыя сіягі. За блізкім лесам... Я стапаны быў капытамі... Гавораць часта: «Вечная любоў»... Мы ўсе сталеем пакрысе... IV—63.
- Юрась **ПІСАРЭНКА**. Прышоў сюды... Падводная лодка... Разважанне, I—77.
- Уладзімір **ПРАВАСУД**. Есць на Палессі вёска Палессе... Перапёлка, II—86.
- Віктар **РАКАУ**. Сніцца і дагэтуть... Дворышчаў прывычныя прыкметы... Даўні час... XI—63.
- Міхась **РУДКОУСКІ**. Беларусі. Мне сняцца маладыя камісары. Лясы маленства, IX—57.
- Юрась **СВІРКА**. Начлег. Цішыні захацелася мне... Непарыўнасць. Мне на душы трывожна робіцца... I—64; Дарогі майй Беларусі... Калі б не той далёкі май... Любоў і здрада. Выпускіца-дзесьцікласніца. П'ю не нап'юся лясной прыхалоды... VIII—72.
- Анатоль **СЕРБАНТОВІЧ**. Гэта сонечнае ззянне... Смерць мастака. Дым. Над чым задумаўся, стары?... Чысціня. Балада, VI—17; Легенд і паданніў паўпруды... Папярхнуўся матор самалёта... Гэта—поле... Налібок—вір глыбокі... Крумкаюць здаволення жабы... XII—12.
- Уладзімір **СКАРЫНКІН**. У зале чакання. Сцюардэсы. Не абяцала свята быць жалобным... VIII—4.
- Іосіф **СКУРКО**. Памяць. Даўняе пытанне. Рабінай ноччу, X—67.
- Марк **СМАГАРОВІЧ**. Я з тых мясцін. Мае сны, IV—7.
- Міхась **СТРАЛЬЦОУ**. Размова з часам. Зіма. Навошта сумаваць. Горад Адгуканск. Згасаеш... І зноў цябе заву... Непагодлівы дзень у гарах, IV—75.

Міхась **СТРЫГАЛЕУ**. Смерць камандзіра. Верасовы свет. Вальс Грыбаедава. IV—65.
 Раман **ТАРМОЛА**. Навалянчы райн. III—4; Бацькаўшчына. Нават і не верыцца... Раз-
 мова з меншым сынам. У каменным горадзе я акамянеў... XII—4.
 Аванес **ТУМАНЯН**. З Айчынай. Армянскае гора. Пераклад з армянскай. IX—79.
 Уладзімір **ФАМІН**. Зямля, здаецца, ты памаладзела!.. Нам у трыццаць—за сорак да-
 юць... IV—78.
 Мінола **ФЕДЗЮКОВІЧ**. Мы любім сціпых і таленавітых... Чужая магіла. Гэй, Валодзя,
 бяры гармонік... Талелісты, свінцова-шыбы дождж... XII—14.
 Славамір **ХАДАРОНАК**. Марацкая роба. Матулі замест пісьма. З цёмна-сіняга глухога
 неба... Балада пра бодмана. Суботняя ласня. VII—4.
 Валянціна **ХАМЧУК**. Бывай, мой дружа... Сплывае лісце сонечнай ракою... Жоўтая да-
 рога... Ты стаў даўно былога смутным ценем... Старыя лісты. X—75.
 Яўген **ХВАЛЕЙ**. Лотаць. Чым жа сэрца ўсцешыць... XI—66.
 Яўген **ШАБАН**. Крыніцы. Паэзія. Нарачанна. VII—77.
 Марыя **ШАУЧОНАК**. Знаёмых і незнаёмых... Ты кажаш: «Быць самім сабой»... Нашто
 мне твае паштоўкі... III—103.
 Віктар **ШЫМУК**. Наліваецца жыта... На Свіслачы. Люблю, як шуміць мора... X—85.
 Леанід **ЯУМЕНАУ**. На беразе Сены. Пенелопа мая... III—102.

ПУБЛІЦЫСТЫКА

ЖЫВЫЯ РЫСЫ ІЛЫЧА

Валянцін **БУРНАЕУСКІ**. Зямлякі Леніна. IV—90.
 Уладзімір **МЯЖЭВІЧ**. Тэлеграфіст Леніна. X—97.
 Леанід **СІМАНОВІЧ**. Нечаканая сустрэча. V—89.
 Аляксандр **СТАРЫЧКОУ**. У Горках Ленінскіх. IV—90.
 Аляксандр **ЧАРНЯК**. Таварыш па ссылцы. XII—75.

ВЕЧНА ЖЫВЫ ВОБРАЗ

Яўген **ВАСІЛЬЕУ**. Рэдкая паштоўка. VIII—105.
 Юры **ГУСЕУ**. Ленінскае таварыства адлюстравання і мастацтва. V—83.
 Іван **КАМАРОУ**. Вечна жывы вобраз. X—95.
 Леў **КОЛАСАУ**. Філатэлістычная Ленініяна. XII—79.
 Пятро **ЛЫСЕНКА**. Дарагі сэрцу мясціны. (З бланкета мастака.) IX—95.
 Сяргей **САМУШЧОУ**. На завулку Мацвееўскім. X—99.
 Віталь **ЧАНІН**. Жыць па-ленінску. IX—87.

ЮБІЛЕЙНАЯ УРАЧЫСТАСЦЬ

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР аб узнагароджанні Беларусі ордэнам
 Кастрычніцкай Рэвалюцыі. I—92.
 Свята маці-Беларусі. I—92.
 Узятая з руін Беларусь. Каляровы фотарэпартаж. VII—укладні.
 Аляксандр **ДЗІТЛАУ**. Справаздача перад часам. Фотарэпартаж. III—114.

ТЫХ ДЗЕН НЕ ЗМОУКНЕ СЛАВА

Валянцін **ЖДАНОВІЧ**. Званы Хатыні. Фотарэпартаж. VII—100.
 Іосіф **КАЛЮТА**. Абеліск над Нёманам. IX—116.
 Сцяпан **КУХАРАУ**. Водгулле. З бланкета журналіста. VII—93.
 Янка **РАМАНОУСКІ**. Камунары і дзеці камунараў. VII—96.
 Сяргей **СВІРЫДАУ**. Сын камісара. III—129.
 Уладзімір **СМІРНОУ**. Вогненны рубж. VIII—106.
 Сяргей **РУЦІЧ**. Дзе родныя бярозы... I—95.

УСПАМІНАЕ ВЕТЭРАН

Уладзімір **ТАРАНОВІЧ**. Старонкі юнацтва. I—97.

З ПЯРЭДНЯГА КРАЮ

Валянцін **ЖДАНОВІЧ**. Срэбра і золата рабочага горада. Фотарэпартаж. II—102.
 В. **ЖДАНОВІЧ**, Ю. **ІВАНОУ**, У. **МЯЖЭВІЧ**. Працяг пачыну. Фотарэпартаж. VI—95.
 Яўген **КОЛЬЧАНКА**. Гатоўнасць нумар адзін. Фотарэпартаж. XI—114.

РЭПАРТАЖ З РОЗДУМАМ

Валянцін **ЖДАНОВІЧ**. Мікра... горад ці ўскраіна? III—118; Хто сказаў «А»? V—110; Чыр-
 вонья васількі. X—102.

ДЫЯЛОГІ І МАНАЛОГІ

Сямён **БУКЧЫН**. Чалавек шукае кнігу. VI—134.
 Аляксей **ГАРДЗІЦКІ**. Чараўнін песні. (Інтэрв'ю з Міхасём Забейдам-Суміцкім.) V—125;
 Свято, дабрата, дружба. (Інтэрв'ю з Андрэем Малышкам.) VIII—129.
 Нэла **ІСАЧАНКА**. Купалішка. (Інтэрв'ю з народнай артысткай СССР Л. І. Ржэцкай.)
 IV—125.
 Віктар **КАВАЛЕНКА**. Чалавек, як асоба. IX—131; X—110.
 Анатоль **КАЗЛОВІЧ**. Дыялектыка жыцця — дыялектыка розуму і сэрца. VIII—133.

ЖЫЦЦЕ, ГАРЭННЕ, ТВОРЧАСЦЬ.

Сяргей АНІСАУ. Незабыўнае рэха. III—107.
Анатоль АСТРЭЙКА, Уладзімір ЛІПСКІ. Звычайная мужнасць. XI—118.
Мікола АУРАМЧЫК. Недаспяваная песня. (Пра Міколу Сурначэва.) VI—120.
Дзмітры ГАЛЬМАКОУ. З думкай пра народ. (Да 100-годдзя з дня нараджэння Адама Гурьновіча.) I—123.
Сямён ДАХНЭ. Томік у чырвонай вокладцы. XI—105.
А. КАРДЗІКАУ. Мае сустрэчы. VI—120.
Уладзімір ЛІПСКІ. Твая зорка. IV—93.
Уладзімір ЕЛІСЕЕУ. Дуэт мастакоў. XI—129.
Іван СКАРЫНІН. Дванаццаць тысяч смярдзей. V—98.
Павел ТОРМАСАУ. Партызанскія сёстры. XI—111.
Генадзь ЦІТОВІЧ. Старэйшына беларускай музыкі. V—121.
М. М. ЧУРКІН. Аўтабіяграфія. (Да 75-годдзя з дня нараджэння.) V—119.
Феня ШАПАВАЛАВА. Некалькі штрыхоў. VI—121.
Віктар ШМАТАУ. Гарачае сэрца мастака. (Пра Міхася Філіповіча.) VI—127.

ЖЫЦЦЯПІС КОСМАСУ

ЭДУАРД БРУК, Леанід ЮРЭВІЧ. У космасе — праца. V—91.
Леніну прысвячаецца. У космасе — эскадра... XI—104.

УЧОРА — СЕННЯ — ЗАУТРА

Сцяпан БЯЛЬКО. Шанаваць усенародны набытак. VI—105.
Віктар ГОВАР. Гарады аб'ядноўваюць. V—103.
Іван КАЛЕСНІК. Твой росквіт, Любань. IV—83.
Васіль КАШЭЛЬ, Анатоль ПЕТУХ. Квітнець садам. VI—98.
Аляксей КАРПЮК. Мільярд... і 30 год новай эры. IX—98.
Фёдар КУЗНЯЦОУ. Сінтэтыка ў Беларусі. IV—98.
Мінск, год 1994. Інтэрв'ю з І. І. Ляўко. VIII—111.
Яўген МАЗО. Машыны думаюць. VI—112.
Аляксандр МЫЗНІКАУ. Электрычнае сэрца Беларусі. VIII—101.
Васіль ЧАРНЕНКА. Вада — чалавек — горад. VII—109.
Ці помнім мы усё? I—109; II—100; III—133; IV—109; V—101; VI—118; VII—127; VIII—109; IX—126; X—108; XI—133; XII—85.

З ДАЛЕКІХ І БЛІЗКІХ ДАРОГ

Арнадзь АСТРАМЕЦКІ. Падарожжа цымбал. X—137.
Уладзімір БУТАРАУ. Лясныя таямніцы. (З бланкота натураліста.) VIII—148.
Зарубежны налейдаскоп. V—149.
Уладзімір КАРАТКЕВІЧ. Званы ў прадоннях азёр. XII—88.
Зянон ПАЗНЯК. Браслава. IX—118.
Леанід ПРОКША. У краіне пірамід (Дарожныя нататкі.) XI—143; XII—142.
Анатоль ПРОЦКІ. Назаўсёды. (Балгарскія ўражання.) IX—128.
Эрнест ЯЛУГІН. Аўтограф Марызы. V—144.

ШТРЫХІ ГІСТОРЫІ

Леанід АЛЯКСЕЕУ. На Замкавай гары. IV—143.
Валянцін ГРЫЦКЕВІЧ. Вачыма даўніх падарожнікаў. II—131.
Леанід ПОБАЛЬ. Пошукі прабацькаўшчыны славян. II—139.
Анатоль ПРОЦКІ. На памяць — медаль. X—131.
Валянцін РАБЦЭВІЧ. Знаходкі апавядаюць. IV—144.
Міхаіл РАЛКО. Старонкі аднаго жыцця. XI—134.
Рыгор СЕМАШКЕВІЧ. Знаходкі апавядаюць. IV—144.
Алег СЛУКА. Сцяг юнацтва. XII—81.

У СВЕЦЕ ПРЫГОЖАГА

Ісідар БАС. «...дудар меж намі ўзрос» (Да 150-годдзя Станіслава Манюшкі.) V—130.
Грацыя і характа. Фотарэпартаж. IV—100.
Нэла ІСАЧАНКА. За інстытуцкім парогам. III—123.
Уладзімір КАРАТКЕВІЧ. Князь і гусяр. VIII—113.
Яўген КРУПЕНЯ. Афрыканскі экран. I—134.
Зянон ПАЗНЯК. Галоўны герой — Брэхт. VIII—119.
Янна СІПАКОУ. Вершаруб з Доўгай вышы. (Пра Уолта Уйтмана.) V—136.
Віктар ШМАТАУ. Бронзай зазвінець. (Пра М. Багдановіча ў мастацтве.) I—130.

ШЧАСЦЕ, ЯК ЯГО РАЗУМЕЦЬ

Сяргей ЛАПЦЕНАК. Шчасце... якое яно? VI—107.
Вітаўтас ПЯТНЮНАС. Прыязджай хутчэй. XII—126.

ДЛЯ ВАС, ДЗЕСЯЦІКЛАСНІКІ

Анатоль АНТОНЕНКА. Экзамены па нямецкай мове. V—117.
Віктар ВІХРОУ. Запрашае тэхналагічны. VI—123.
Іван КАЛЕСНІК. Перад інстытуцкім парогам. (Інтэрв'ю з міністрам асветы БССР М. Т. Мінкевічам і міністрам вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі БССР М. М. Мяшковым.) VII—113.
Іван КІРЭЙЧЫК. Універсітэт на Палессі. Фотарэпартаж. VII—119.
Наш практыкум: Аляксей БАЕУ. Задачы па хіміі. IV—107; V—115; Мікалай ЛУКАШЭВІЧ. Задачы па матэматыцы. I—121; II—117; Васіль КУЗМІЧ, Іван ЗЯЦЬКОУ. Задачы па фізіцы. I—121; II—112.

Іван **РАЗНАУ**. Не паўтарайце памылак. V—116.
Іван **РЫМКЕВІЧ**. Перад экзаменамі па фізіцы. IV—105.
Андрэй **ТОЧЫН**. Вы перайшлі ў дзесяты. I—118.
Вадзім **ЦІКАВЫ**. Чаму не хапіла бала? II—109.
Экзамены па мове і літаратуры. VII—126.
Яніна **ЯЗВІНСКАЯ**. Слова на экзамене. VI—124.

ШТРЫХІ ДА ПАРТРЭТА

Яўген **АДАМОВІЧ**, Мікола **МІШЧАНКА**. Гонар і слава рускай літаратуры. (200-годдзе з дня нараджэння І. А. Крылова.) II—87.
Ісідар **БАС**. Пакуль жывуць людзі. (Да 200-годдзя І. П. Катлярэўскага.) IX—81.
Алесь **БАЧЫЛА**. Скарбы куфры Багдановічаў. VI—139.
Сяргей **ГРАХОУСКІ**. Святло суровай дабраты. (Да 70-годдзя М. Ц. Лынькова.) XI—97.
Алесь **Есакоў**. Іўна. VII—128.
Казімір **КАМЕЙША**. Слядамі памяці. (Дом-музей Ажэшкі ў Гродна.) VII—89.
Сцяпан **МАЙХРОВІЧ**. Афанасі Філіповіч. VII—137.
Аляксандр **МІРОНАУ**. Радавы парты. (Ілью Гурскаму 70 год.) IV—111.
Сяргей **ПАЌІЗНІК**. З бунтарнай душой. (Штрыхі да біяграфіі Цёткі.) II—148.
Вячаслаў **РАГОЙША**. У вольную і думную хвіліну. VII—130.
Пятро **СТЭФАНОВІЧ**. Наступ талентаў. (Да Дзён польскай культуры ў Беларусі.) VII—85.

ЗАЛАТЫ РОССЫП СЛОУ

Віктар **МАРТЫНАУ**, Арнольд **МІХНЕВІЧ**. Беларуская этымалогія. II—143; IV—133; V—140; VII—149; IX—148; X—133; XII—139.
КНИГІ І ЧАС

Серафім **АНДРАЮК**. Трагедыя і слава. (Уладзімір Караткевіч «Каласы пад сярпом тваім».) XI—138.
Яўген **БАРАНОУСКІ**. Падых гісторыі. (С. Пачанін «У навальнічным васемнаццатым».) XII—130.
Марат **БАТВІННІК**. Шлях кнігі. («450 год беларускага кнігадрукавання».) III—138.
Алесь **БАЧЫЛА**. Чыстыя расінкі пачуцця. (Вольга Іпатава «Раніца».) X—122.
Ефрасіння **БОНДАРОВА**. Эстэтыка ленінскага слова. (М. Цікоцкі «У. І. Ленін і эстэтыка публіцыстычнага слова».) IV—118; Вехі, адзначаныя кінастужкамі. («Гісторыя беларускага кіно».) XI—141.
Дзмітры **БУГАЕУ**. Новы рахунак вайне. (Барыс Сачанка «Апошнія і першыя».) II—119.
Васіль **БУЛКІН**. Папулярна пра археалогію. (Георгі Штыхаў «Галасы далёкіх продкаў».) III—140.
Аляксандр **БУЛЫКА**. Скарбы братніх народаў. (У. Анічанка «Беларуска-ўкраінскія пісьмова-моўныя сувязі».) X—128.
Сцяпан **ГАУРУСЕУ**. Вокнамі ў асветленыя далі. (Казімір Камейша «Восеньскія пошвы».) IX—142.
Юрка **ГОЛУБ**. Уваходзіны ў свет паэзіі. (Рыгор Семашкевіч «Леснічоўна».) I—125.
Сяргей **ГУСАК**. Скрозь людзі. (Мікола Капыловіч «Скрозь жывуць людзі».) X—125.
Міхась **ДОСІН**. У пошуках радасці. (Уладзімір Кудзінаў «Раздзяленне радасці».) III—137.
Мікола **ЖЫГОЦКІ**. Паэма пра рэвалюцыю. XII—128.
Яўхім **ІВАНОВІЧ**. Парады намсамольцу-актывісту. (Л. Ціханаў «Школьны намсамольскі вэжак».) XII—131.
Уладзімір **ЛАУРОУ**. Заўсёды на маршы. (Аляксандр Міронаў «Шляхі, якія мы выбіраем». Яўген Радкевіч «Камсамольская дынастыя», зборнік «Нарчагіны шасцідзесятых гадоў».) II—126; Першае знаёмства (Іван Сяроў «Мы з Санькам у тыле ворага».) IX—146.
Лаўрзаты юбілейнага года. II—129.
Міхась **МОДЭЛЬ**. Пазіцыя крытыка. (Анатоль Сабалеўскі «Беларуская савецкая драма».) XII—133.
Міхась **НЯХАЙ**. Сведкі часу. («Пройдуць годы». Нарысы.) IX—144.
Мікола **ПРАШКОВІЧ**. Пуцявінамі гісторыі. (Сцяпан Александровіч «Гісторыя і сучаснасць».) XII—135.
Мікола **РОДЧАНКА**. З аднае крыніцы. IV—113.
Юрась **СВІРКА**. Настройны голасу. (Яўген Верабей «Свежасць».) IV—120.
Леў **СМІЛАВІЦКІ**. Баштоўны дапаможнік. («Гутаркі аб партыі».) XI—136.
Анатоль **СЕРВАНТОВІЧ**. Слухаючы салаўя. (Яўген Крупенька «Салаўі».) IX—141.
Міхась **ТОНДЗЕЛЬ**. Скарбы роднай мовы. (Ф. Янкоўскі «Беларуская фразеалогія».) VII—135.
Леанід **ЦАРАНКОУ**. Незабывнае. (Станіслаў Шушкевіч «Вяртанне ў маладосць».) XII—132.
Янка **ШПАНОУСКІ**. «...між двух жорнаў». (Алесь Наўроцкі «Гарачы снег».) II—124; Сціпласць. (Сымон Блатун «Раўнавага».) VII—133;
Уладзімір **ЮРЭВІЧ**. Ля вытокаў мастацтвазнаўства. (Арсень Ліс «Мікола Шчэпаціхін».) I—127; Ключы да таямніц паэзіі. (Вячаслаў Рагойша «Паэтыка Максіма Танка».) IV—121.
Эдуард **ЮШКЕВІЧ**. Беларуская Савецкая Энцыклапедыя. I—111.

СУР'ЭЗНАЕ І КУР'ЭЗНАЕ

Леанід **АЛЯКСЕЕУ**. Крыж Ефрасінні Полацкай. VII—143.
Алесь **БОЛСУН**. Дзе быў Змяіны востраў. III—141.
Вясельныя кур'эзы. XII—138.
Наталля **ЖУКОўСКАЯ**, Наталля **КРАСНОУСКАЯ**. Новы год (у Балгарыі, Англіі, Аўстрыі). I—142; Як сустраець госьця. Першы музей. Сланы і электрычнасць. IX—153.
Аркадзь **ЖУРАУСКІ**. Лінгвістычныя кур'эзы. IV—151.
«Жывая» і «мёртвая» вада. IX—154.
З усмешкай і без яе: Пакаранні ў растэрміноўку. Смачныя кіназоркі. IV—141; Незвычайныя рэкардсмены. Гумарысты. Агучаныя рэцэпты. Зелле для эскімосаў. «Шлюбны» рэбат. IV—142; Світары з... макаронаў. VII—143; Шкляная антэна. Радзус Зямлі. VII—144; Экраны-гіганты. VII—145; Пасля доўгіх чаканняў. «Рэкорды». X—150; Адвергнутая прапанова. Вока за вока. X—151.

Рыгор ІГНАЦЕНКА. Веснавыя гукі. IV—147.
Ян КАМЫЧАК. Бюро ветлівасці. Пераклад з польскай. II—150; III—146; IV—153;
VIII—151.

Лясны куфэрак. XI—152.

Ян МАЙСТЭРС. Валунны веліканы. X—150.

Генадзь НАВІЦКІ. У вар'яцкім доме. IV—138.

Арнадзь ПАДЛІПСКІ. Двайнік Напалеона. X—145.

Барыс РОЗЕН. Касмічная аранжарэя. I—141; Займальная хімія. III—144; Дарога вакол
свету. IX—153; Жывы кандэнсатар. Чым дыхаюць на Марсе. Чаму ў кошкі
зялёныя вочы. X—145; Белая чараўніца. XI—149.

Васіль СВЯТЛОУ. Пасланцы Космасу. I—140; Нябачны свет. IV—139; Вяртанне ў свет
слова. VIII—116. На шляху да недаступнага. IX—151; Жывыя барометры.
X—149.

Фізіні жартуюць. III—141.

Цікава ведаць, што... VII—146.

РЭКОРДЫ І НАДЗЕІ

Леанід ЗДАНОВІЧ. Плэсы пад дахамі. V—151; Наша інтэрв'ю. III—150.

Валеры ЛІТВІНАУ. Узмужненне. VIII—154; Навыперадкі з ветрам. XII—149.

Аляксандр МАЙСКІ. Мяч у гульні. III—148.

Аляксандр МЯДЗВЕДЗЬ. Залатая мінута. I—145.

Аляксей НІКАНЧЫКАУ. Для цябе змена. II—153.

Ніна ПРАКАПОВІЧ. Дарога на Алімп. VI—153.

Ісак ЦЫВЕС. Усе сяці «Дынама». VII—152.

З РЕДАКТАРАВАЙ ШУФЛЯДЫ

Сцяпан КАЗЛОУСКІ. Вачыма мастака-аматара. VI—132.

e2—e4I

Аляксей СУЭЦІН. Праз тры гады. I—150; Сустрэчы на Кубе I—151; З шахматных архі-
ваў. I—154; На шахматнай алімпіядзе. II—156; Каманднае першынство краі-
ны. III—154; Партыя ў сеансе адначасовай гульні. III—155; Марафон двух
каралёў. V—154; Чаму з'яваюць гросмайстры? VI—155; Вучыцеся гуляць
у шахматы. VII—156; 10-ты чэмпіён VII—157; Паадынак волатаў. VIII—155;
Кніга пра тысячы кніг. IX—155; Парты-мініяцюры. IX—156; Вучыцеся пра-
вільна гуляць. X—152; Шахматны гумар. X—153; Савецкая шахматная
школа. Вучыцеся гуляць у шахматы. XI—154; Галоўныя акорды 1969 года.
XII—150.

64—100

Мікалай ГРУШЭУСКІ. За што мы любім шашкі. IV—155; Творчасць чытачоў. VI—157;
Спрабуйце свае сілы. IX—157; Праверце свае рашэнні. XII—152.

Макс ШАВЕЛЬ. Надзея каманды. III—157; Наперадзе чарговы рубж. V—156; Візіт у ад-
каз. VIII—157; Два пераможцы. X—154.

УСМЕШКІ МАЛАДОСЦІ

Мікола АЛТУХОУ. Менестрэль. Верш. I—157.

Веслаў БРУДЗІНСКІ. Выдумкі. VII—159.

Астап ВІШНЯ. Касмічная катастрофа. Гумарэска. Пераклад з украінскай. XI—157.

Мікола ВЯРШЫНІН. «Чуллівы». Недармаед. Вось дык дружыннікі! Вершы I—158;
«Атэіст». Забаўны шахматыст. «Важная праблема». Звышпільнасць.
VIII—159.

Габраўскія анекдоты. IX—158.

Усевалад ГУРЫНОВІЧ. Божы дар. Гумарэска. I—156.

Фелікс ДЭРЭЦКІ. Рэабілітацыя. Гумарэска. VII—158.

З польскага гумару. X—159.

Вячаслаў КЕМЕРАУ, Эдуард БРУК. Гора ад роздзума. Гумарэска. VI—158.

Уладзімір ЛЯВІЦІН. Тапор-нізкапацлоннік. Верш. I—158.

Аляксей МАКАРЭВІЧ. Залаты зуб. Гумарэска. III—159.

Дзмітры ПАЛОНСКІ. Шрацінка да шрацінкі. II—159.

Са свецкай хронікі. Пераклад з польскай. VII—159.

Міхась СКРЫПКА. Музычная гісторыя. Гумарэска. X—156.

Пятро СУШКО. У Халяўках будзе свята. Гумарэска. V—158.

Валянцін ЧАМЯРЫС. Мядзведжая дыскусія. Гумарэска. IV—158.

Георгі ЮРЧАНКА. Праз паэтычныя сумёты. II—158.

ПЕСНІ

Кім ЦЕСАНОУ. Беларускі край мой (словы Ніла Гілевіча). I—3-я стар. вокладкі; Кам-
самольскіі настры (словы Іосіфа Скурко) VII—3-я старонка вокладкі.

НАШЫ АУТАРЫ. I—XII, стар. 160

ВОКЛАДКІ: Ю. Архінава (II, IV, X); У. Басалыгі (III, V); У. Лашкевіча (VII, IX, XI);
Г. Скамарохава (I); В. Шрамякова (VI, VIII, XII).

ШМУЦТЫТУЛЫ: БелТА (II), У. Басалыгі (IX), Г. Бяліцкага (XI), А. Дзітлава (III, IV), В. Жда-
новіча (VII, X, XII), А. Захарава (VI), В. Косціна (I), А. Мызнікава (V),
У. Мясэвіча (IX), Д. Прэса (VI), Г. Усламава (VIII), В. Шаранговіча (I—V,
VII, VIII, X, XI, XII), Л. Эндзіна (X).

Рэпрадунцыі работ мастакоў: I. Грабара (X), В. Даненкава (IV, V), М. Жукава (I, II, III,
V—X), С. Ю. Жукоўскага (XII), А. Захарава (VI), Л. Налівайкі (VIII), Н. Пап-
лаўскай (III), У. Садына (XII).

Каляровыя рэпрадукцыі: М. Божыя (VIII), Розы Дубар (I), С. Жуноўскага (III), Б. Заборава (IV), Л. Каленіка (III), Ф. Клевера (VIII), А. Кашкурэвіча (VIII), П. Лысенкі (IX), У. Сярова (IV, V, X), М. Філіповіча (VI), І. Хруцкага (V), В. Цвіркі (X), М. Чэпіка (II).

Фота работ скульптараў: М. Палыкова (IV), У. Палсуева (IV), М. Філіповіча (VI).

Фота работ разьбы па дрэве: М. Бельскага (III).

Фота вырабаў з саломкі: Таісы і Тамары Агафоненкаў (VI).

Фота: Л. Аляксеева (IV), С. Аргруна (II), В. Аркашова (IX), М. Аўрамчыка (VI), В. Бараноўскага (VI, VII, IX), Г. Вяліцкага (VI, XI), П. І. Багдановіча (VI), Н. Г. Барысава (VII), Берлінай (дыяпазітывы) (I, II, III, IV, V), У. Вяхоткі (VII), У. Гофмана (IX), А. Дзітлава (I, III), В. Дубінкі (VII), В. Ждановіча (I—XII), Ю. Іванова (VI, VII), Нэлі Ісачанка (III), А. Каляды (VII, IX, X, XI), А. Кляіменавай (III, VIII), Я. Кольчанкі (XI), П. Косціна (I), Я. Краўчанкі (VII), У. Крука (III, IV, VI, VII), В. Літвінава (XII), П. Лысенкі (IX), Я. Майстэрса (X), Я. Манарчука (V), А. Мельчанкі (III), М. Мінковіча (VI), А. Мядзведзя (I), У. Мязьвіча (V, VI, VII, IX), А. Мызнікава (VIII, IX), А. Ніканчыкава (II), З. Пазняка (VIII, XI, XII), Л. Побаля (II), Л. Прокшы (XI), А. Процкага (IX), Д. Прэса (VII), М. Рално (XI), І. Раманоўскага (I, V, VI), С. Руціча (I), А. Ставера (VII), П. Стэфановіча (VII), А. Сцепаненкі (II), Г. Фралова (XII), Д. Чаховіча (I—VII, IX, X, XI, XII), Д. Церахава (I, VI, VII), В. Шматава (I), К. Якубовіча (V), Э. Ялугіна (V).

Малюнкі: Б. Аракчэева (II, III), Ю. Архіпава (IV, VII, VIII), А. Бараноўскага (I, IX, XI), Ф. Баранскага (I, II), С. Волкава (I, III, V, VI, VII, VIII), І. Давідовіча (IV, VII, VIII, X), П. Драчова (I, VI, VII), І. Казлоўскага (VI), А. Кашкурэвіча (VII, XII), М. Лісоўскага (II), Г. Лойкі (III), П. Лысенкі (II, III, IV, VI, VII, IX, XI), Казімежа Мазалеўскага (X), У. Пашчасцева (II, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII), Ю. Пучынскага (V, X), Юльюша Пухальскага (X), І. Раманоўскага (I, VIII), Г. Скамарохава (VI), Ежы Флісака (VII), К. Ціхановіча (II, III, IV, V, VIII, X), А. Чуркіна (III, IV), В. Шаранговіча (IV, V, VI, XI), В. Шрамякова (I, III, V, VI, VII, IX, X).

Выпісаць

часопіс «Маладосць»

ніколі не позна.

Да вашых паслуг — грамадскія

распаўсюджвальнікі друку

і

канторы сувязі.